N°. 1847. N°. 229.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is ƒ 3 in de drie maanden.

WOENSDAG 3 NOVEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

TE ZEGELEN 1½ C GELDERLAND.

De minister van buitenlandsche zaken nogmaals door de Kamer gelaakt.

—

De opmerkelijkste zinsnede in het adres van antwoord door de Tweede Kamer op de troonrede gegeven, is, buiten kijf die, welke het departement van buitenlandsche zaken geldt. De troonrede bepaalde zich dienaangaande bij de bloote woorden:

»*Nederland verkeert bij voortduring in* »*goede verstandhouding met de andere* »*mogendheden.*"

Daarop antwoordt het adres:

»*Wij hebben met genoegen vernomen, dat Nederland in goede verstandhouding met de andere mogendheden verkeert*, *EN WIJ VERTROUWEN, DAT DIE GOEDE VERSTANDHOUDING STEEDS GEPAARD GAAT MET DE EERBIEDIGING VAN ONZE REGTEN, MET HET STIPTELIJK NALEVEN VAN DE GESLOTENE TRAKTATEN.*"

Zoo luidde reeds het ontwerp der commissie.

Nogtans werden daarop twee amendementen voorgesteld waarin men het misnoegen, of altbans het mistrouwen der Kamer ten aanzien van het bestuur onzer buitenlandsche zaken, nog onbewimpelder en met meer klem uitdrukken wilde.

Het eerste amendement, voorgesteld door den heer VAN HEEMSTRA, strekte om de uitdrukking *wij vertrouwen* te vervangen door die van *wij wenschen*. Deze uitdrukking echter zou, welligt, minder grammaticaal geweest zijn; ja, wel overwogen, minder aan de bedoeling van den voorsteller hebben beantwoord, dan die der commissie, welke dus ook behouden [illegible] gemelde commissie; bij monde van den heer VAN PANHUYS, verklaard had, »dat zij het amendement van den heer VAN HEEMSTRA *onnoodig* beschouwde, naardien zij met de bijvoeging »*wij vertrouwen*" geene andere bedoeling had, dan eene hoop en verwachting uit te drukken. De eigenlijke bedoeling, meende de commissie, »werd in hare periode zeer juist uitgedrukt."

Verdienstelijk maakte zich daarop de heer VAN RIJCKEVORSSEL door de verklaring der commissie te doen volgen door de nog opmerkelijker verklaring, dat hij, *na de ontvangene inlichting*, stemmen zou voor de zinsnede zoo als zij daar ligt, OMDAT DAARBIJ DAN EIGENLIJK EEN TWIJFEL GEOPPERD WORDT.

En deze opvatting werd door niemand weersproken.

Het is dus uitgemaakt, onloochenbaar en onbetwijfelbaar uitgemaakt, dat de Kamer in haar adres van antwoord een twijfel wilde opperen: *of de goede verstandhouding met de andere mogendheden wel gepaard ging met de eerbiediging van onze regten, met het stiptelijk naleven van de geslotene traktaten.*

Een zoodanige twijfel, bij een zoo plegtig staatsstuk als het onderhavige geopperd, ten aanhoore van Europa uitgesproken, en door de geheele Kamer (met uitzondering slechts van de heeren LUZAC en DE KEMPENAER, die nog sterker uitdrukking wilden) beaamd, is waarlijk een opmerkelijk protest tegen de wijze waarop ons departement van buitenlandsche zaken wordt bestuurd; en bijaldien de heer DE LA SARRAZ niet even weinig eergevoel en schaamte bezit als bekwaamheid voor de door hem zoo ligtvaardig aanvaarde taak, zoo moet deze lakende twijfel der Kamer hem eindelijk doen besluiten, niet langer 's lands belangen aan zijne ijdelheid op te offeren, en eene portefeuille neder te leggen, waarvoor hij zoo weinig geschiktheid bezit.

Het amendement van den heer DE KEMPENAER, hetwelk, als te stellig, met 43 tegen 6 stemmen werd afgewezen, luidde als volgt:

»Wij hebben met genoegen vernomen, »dat Nederland in goede verstandhouding »met de andere mogendheden verkeert. »Aan dezelve ligt den staat veel gelegen, »*wanneer* zij de vrucht is van het erkennen" zijner waardigheid en gekenmerkt »wordt door volledige eerbiediging zijner »regten en stipte naleving der geslotene »traktaten."

Bij dit amendement — het is niet te miskennen — ware de twijfel der Kamer nog energieker geuit. Wij doen gevolgelijk hulde aan den kernigen voorsteller van hetzelve, die ook nu wederom, bij de discussiën over het adres van antwoord, zich zijne roeping zoo waardig toonde, en nevens den edelen LUZAC onwrikbaar op zijn post stond; beider heldere blik en standvastig karakter waren niet in het minst bekoord door de onbepaalde uitzigten en beloften, welke de troonrede gaf. Wie het ook mogt vergeten, zij herinnerden zich hoe lang de natie met ijdele beloften naar eene steeds wijkende toekomst werd verwezen; zij herinnerden zich, hoe lang, hoe veel het volk onbevredigd hoopte; hoe groot, hoe dringend de behoeften van Nederland zijn!

Het vertrouwen, hoe vaak ook hernieuwd, de hoop, hoe menigwerf ook aangewakkerd, wat verschaften zij ons? De vruchten der lijdzaamheid, wij weten, hoe bitter zij smaken, zoo binnen- als buitenslands geoogst. Eere dus aan de heeren LUZAC en DE KEMPENAER, die bij de geheele discussie over het antwoord op de troonrede het verstandig en bij ons zoo noodig wantrouwen geen oogenblik uit het oog verloren; eere de mannen, wier oordeel zich door geene ijdele voorspiegelingen benevelen liet. De uitkomst zal leeren, wie hier het meeste doorzigt toonden, de heeren VAN GOLTSTEIN en VAN HEEMSTRA, bij voorbeeld, die thans een anderen weg dan vroeger bewandelen wilden, of de heeren DE KEMPENAER en LUZAC, die *bewijzen*, geen *beloften* vorderden van verbetering des bestuurs.

Wat daarvan zij, het verheugt ons intusschen, in het adres van antwoord ééne paragraaf te kunnen toejuichen, die, namelijk, waarin de Kamer plegtig, en sprekende tot den Koning, *den twijfel oppert*: OF DE GOEDE VERSTANDHOUDING MET DE MOGENDHEDEN WEL GEPAARD GAAT MET DE EERBIEDIGING VAN ONZE REGTEN, MET HET STIPTELIJK NALEVEN VAN DE GESLOTEN TRAKTATEN.

Die twijfel toch behelst de nationale veroordeeling van den onbekwaamsten en noodlottigsten onzer ministers, dien van buitenlandsche zaken.

Moge 's Konings »overtuiging" daaromtrent niet langer verschillen van die der natie en harer vertegenwoordiging.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 29 oct. Den 26sten heeft de Zwitsersche landdag geene zitting gehouden. Alle commissarissen zijn nu uit de afzonderlijke kantons terug. Terwijl zij in vijf kantons, namelijk Lucern, Freiburg, Uri, Schwyz en Unterwalden beleefd ontvangen worden en een zesde kanton, Zug, zelfs tot zekere hoogte met hen in onderhandeling trad, verklaarde de zevende stand, Wallis, hunne zending voor nutteloos en wees het voorstel der afgevaardigde eenvoudig van de hand. Men ziet nu dagelijks het besluit van den landdag te gemoet, waarbij een aanvang met de vijandelijkheden zal gemaakt worden. In de laatste zitting zijn hiertoe voorloopig twee millioen franken toegestaan.

Men verwacht te Tessin den eedgenootschappelijken divisie-generaal *Luvini*, die zijn hoofdkwartier te

Bellinzona zal vestigen. Van hier zal denkelijk de bezetting van den Gothard en van het kanton Uri geleid worden. In Waadt zijn van de aldaar voorhanden zijnde 160 stukken geschut, 71 gereed gemaakt, en staan in negen batterijen marschvaardig. Te Zurich staat het geheele bondscontingent onder de wapenen.

PRUISSEN.

Berlijn, 30 *oct.* Men hoort hier veel spreken van plannen, met welker bearbeiding de minister van oorlog *von Rohr* zich onledig houdt, en waardoor zeer aanzienlijke bezuinigingen in den staat onzes legers bewerkstelligd zouden worden.

ZWITSERLAND.

De staat van zaken wordt hier van dag tot dag erger, daar alle hoop op minnelijke schikking hoe langer zoo meer verdwijnt. Volgens berigten uit Bern van den 27sten heeft de Oostenrijksche minister aan het vorort zijne paspoort gevraagd. In zijnen brief zou hij, zegt men, melden, dat zijn vertrek niet in verband staat met eenig plan van tusschenkomst van de zijde van Oostenrijk. Er is gedurende eenige dagen sprake geweest, van eene toenadering van hetwelk het kanton Bazel-stad de middellaar zou geweest zijn, en tot hetwelk het scheen, dat de kantons Zug en Freiburg geneigd waren toe te treden. Er moet iets besproken zijn geweest, maar het heeft tot niets geleid. Men wacht thans op het verslag dat de commissarissen van den landdag bij de kantons van den Sonderbund ten opzigte van den uitslag hunner bemoeijingen doen zullen, waarna de beweging eerst een aanvang zal nemen. De troepen van generaal *Dufour* zijn op hunnen post, even als die van den Sonderbund.

Het kanton St. Gallen verkeert voortdurend in eene groote spanning. De orde is wel niet verstoord, maar het vuur smeult onder de asch.

— De benoeming van den generaal *Dufour* schijnt den heer *Ochsenbein* zeer gegriefd te hebben. Hij had op die betrekking voor zichzelven gerekend en ziet zich thans een generaal voortrekken, van wien hij alle maatregelen afkeurt. Dit gelijkt zeker veel naar eene ongenade. De generaal *Dufour* is een man van gevorderden ouderdom, klein van statuur, die reeds onder *Napoleon* gediend heeft, en jaren lang in het bondsleger als genie-officier gediend heeft. Men verzekert dat generaal *Dufour* zeer voorsigtig, bedachtzaam, stipt op het punt der militaire eer, en afkeerig van alle gewaagde maatregelen is.

— In de kantons Zurich en Bern schijnt de bevolking niet dan met veel moeite te kunnen bewogen worden, de wapens op te vatten. Gedeeltelijk schrijft men dit aan phlegmatische geaardheid toe, gedeeltelijk aan de bemoeijingen der protestantsche geestelijken, die zeggen, dat een oorlog tegen den Sonderbund zonde is.

BEIJEREN.

Munchen, 27 *oct.* Volgens eene heden in het licht gegevene bekendmaking, is in onze spaarbank van 1846—1847 gestort, eene som van *f* 1,311,311 en 15 kreutzers. Hiertoe hadden bijgedragen 7638 dienstboden, 213 ambtelooze burgers, 10,348 ouders en voogden, 1220 ambachtslieden, 507 militairen enz.

— Naar men verneemt zou de heer *von Schwarzer* dezer dagen Berlijn verlaten hebben om zich over Hamburg en Weenen naar Holland en Engeland te begeven. Er zouden contracten met Pruissen, Beijeren, Baden en de Thurn- en Taxische postdirectie gesloten zijn, welke aan de onderneming van den Oostenrijkschen Lloijd de vrije doortogt door hun gebied verzekeren en het in staat stellen zouden eene zelfstandige Duitsch — Oost-Indische postdienst, tegenover de Engelsche, te organiseren, welke, bij hare geographisch bevoorregte rigting, zich terstond van de Hollandsch-Indische dienst zal meester maken, terwijl ook Engeland, dat te dezen opzigte zoozeer van het publiek afhangt, het niet lang rustig zal aanzien, dat het vaste land de Indische berigten twee of drie etmalen vroeger heeft. Dit plan des Oostenrijkschen Lloijds schijnt in Londen gunstig te zijn opgenomen, en zoo hopen wij, reeds met het begin van het volgend jaar, de geheele Engelsche Oostindische post over Triest door Duitschland te zien trekken.

ENGELAND.

Londen. 30 *oct.* Bij het vertrek van de laatste post van China was het aldaar rustig, maar men vreesde dat deze stand van zaken niet lang zoude duren. De uitgevers van de *l'Ami de la Chine* en van het *Hong-Kong Register* beschouwden eenen nieuwen oorlog als onvermijdelijk. De Chinezen hadden de bepalingen van het verdrag der maand april niet vervuld. In plaats van de bij verdrag afgestane voorstad Honam, hadden zij een ander terrein aangeboden; thans echter verlangen zij daarvoor betaling tegen den prijs van 580 £ het acre. Verschillende Europeanen waren aan de oevers van de rivier van Canton vermoord gevonden en de Chinesche autoriteiten deden de lofwaardigste pogingen om de daders op het spoor te komen.

— De berigten uit Canada loopen tot 14 september. De gouverneur-generaal was van eene reis naar Quebec te Montreal teruggekeerd, en toen naar Opper-Canada vertrokken, waar hij voornemens was eenige weken door te brengen. Te Montreal was eene deputatie uit de verschillende koloniën aangekomen, ten einde met den gouverneur over eenige belangrijke punten te raadplegen, zoo als eene gelijkstelling van in- en uitvoerregten, eene postinrigting voor de binnenlandsche correspondentie en een ontwerp tot den aanleg van groote spoorweg-liniën van de kusten van den Atlantischen Oceaan naar het binnenland, enz.

Van den aanvang van dit jaar tot 9 september bedroeg het aantal der te Quebec aangekomen landverhuizers 91,892 zijnde 60,889 meer dan in het gelijke tijdvak des vorigen jaars. De berigten over den oogst zijn zeer uiteenloopende. Op sommige plaatsen zal hij overvloedig zijn, en daarentegen op andere een te kort opleveren. Over het algemeen echter ziet men eene zeer gunstige opbrengst te gemoet.

— Er zijn papieren tot 7 october uit New-Foundland ontvangen. Men hield er zich hoofdzakelijk bezig met het tot stand brengen van twee ontwerpen van groot belang voor de kolonie. De eene is de invoering eener gelijkvormige munt en het andere de wijziging der tarieven in overeenstemming met de verlichte staatkunde van het moederland.

PORTUGAL.

Lissabon, 21 *oct.* Men verzekert, dat er eene verandering van kabinet op til is en dat graaf *Lavradio* en *Fonseca Magalhaes* in hetzelve zitting zullen nemen. De regering zou tegen 15 percent 's maands eene leening gesloten hebben, die na eene maand door het tolgeld zou worden afgelost. De verkiezingen voor het gemeentebestuur, die den 15den plaats hebben gehad, zijn geheel en al ter gunste der *Costa Cabral's* partij uitgevallen. Eenige dagen te voren had het committé der progressisten aan het ministerie een laatst protest tegen de onwettigheden ingediend, welke begaan werden om aan de Cabralistische partij de meerderheid te verzekeren. De uitslag der gemeente-verkiezingen heeft overigens de Septembristen niet ontmoedigd maar verbitterd. In eene proclamatie aan het volk, om zich voor de aanstaande verkiezingen voor de Cortes gereed te houden, verklaren zij ronduit, dat eene nieuwe nederlaag het sein zou wezen, de wapens op te vatten.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 *oct.* De heer *Plaud*, een jong Romeinsch advocaat, lid van de commissie van wetgeving, door den paus ingesteld, is hier ter stede aangekomen. Zijne reis heeft ten doel, stoffen te verzamelen over de Fransche wetgeving en die toe te passen op de Romeinsche, met die wijzigingen, die het verschil van zeden en gebruiken vordert.

— Het vertrek der hertogin van *Aumale* naar Algiers is bepaald op den 3den november. Behalve door haar gevolg, zal de prinses vergezeld worden door den generaal *Aymard*, adjudant des konings.

— De *Nouvelliste de Marseille*, wiens correspondentie-artikelen uit Napels men niet dan met veel omzigtigheid moet aannemen, meldt uit Napels, onder dagteekening van den 19den, dat er per telegraaph in die hoofdstad berigt was gekomen, dat de baron *Longobucco*, een van de hoofden der Calabrische opstandelingen, gevangen was genomen en bij terstond daarop gefusilleerd was. Negen zijner metgezellen zouden zich in eene tol-sloep geworpen en het ruime sop gekozen hebben, toen zij vervolgd werden door eene afdeeling der koninklijke troepen. Een hardnekkig gevecht had hierop plaats gegrepen, maar de metgezellen van *Longobucco* zouden ten laatste voor de overmagt hebben moeten wijken. Van de hoofden van den opstand zouden nog slechts aanwezig zijn *Andreas Romeo*, van wien men niet weet, waar hij zich op het oogenblik bevindt en baron *Plotino* met zijn broeder, die aan het hoofd staan van eene bende opstandelingen in het bosch van *la Sila*.

Parijs, 29 *oct.* Als opvolger van graaf *Rossi* als gezant te Rome, noemt men den heer *Napoleon Duchatel*, den broeder van den minister.

— Volgens den *Précurseur de l'Ouest* heerscht tusschen de verschillende klassen van arbeiders te *Ponts-de-Cé* eene ingewortelde vijandschap, die sinds kort zulk een ernstig karakter aannam, dat men zich verpligt heeft gezien, eene kompagnie infanterie en eene afdeeling gendarmes van Angers te ontbieden, ten einde de orde te handhaven.

— In een tijdstip, dat de cholera voor de tweede maal Europa bedreigt, is het niet onbelangrijk, het volgende te vermelden: »De chirurgijn-majoor van het Ottomanische leger, de heer *Bruno Caron*, oud-inspecteur van gezondheid in Bulgarije en Syrië, en was in 1837 geneesheer te Marseille, toen de cholera zich aldaar voor de tweede maal openbaarde. Geheel en al vervuld met de gedachte aan die ziekte, welke hem eene menigte lijders in het hospitaal ter behandeling schonk, werd ook hij zelve op zekeren nacht door haar aangetast. Tegen middernacht, toen hij bijna een uur te bed gelegen had, werd hij op eenmaal door een verschrikkelijke koude door zijne leden bevangen, en weldra ontstond er braking en ontlasting van een witachtig stof, vergezeld van koud zweet. Een uur later kreeg hij de hevigste kramp in de ingewanden. Geheel alleen in zijn huis zich bevindende, want zijne familie was de ziekte dus ook hem ontvlugt, kon hij niemand om bijstand roepen. In zijne slaapkamer zag hij rond of hij ook iets kon bemerken, dat hij tot lafenis kon gebruiken, doch niets trof zijn oog, tot hij eindelijk een fleschje met zwavel-ether, hetwelk zich toevallig in zijne kamer bevond, ontwaarde. Geen ander middel vindende, nam hij de flesch, en ademde met kracht de ether naar binnen. Oogenblikkelijk werd de moeijelijke ademhaling gemakkelijker en een gevoel van herstelling openbaarde zich door zijn ganschen ligchaam. Het werd daarop warmer en zachter. De bewegingen der ligchaamsdeelen werden langzamerhand moeijelijker, tot dat hij eindelijk in een diepen slaap viel, welke zes uren duurde. »Na dien tijd, schrijft hij, »werd ik wakker, doch gevoelde mij geheel verzwakt. In mijne slaap of verdooving, had ik den ganschen nacht sterk uitgewasemd. Gedurende nog drie dagen was mijne ontlasting geheel zwart. Na dien tijd was ik hersteld."

SPANJE.

Men verneemt dat er eene wijziging in het Madridsche kabinet heeft plaats gevonden, die echter geene politieke beteekenis heeft. Generaal *Narvaez* heeft namelijk de portefeuille van buitenlandsche zaken aan den hertog van *Sotomayor* gegeven, en hij zelf blijft president-minister zonder portefeuille. De *Heraldo* meldt, dat het ministerie van marine den heer *Beltran de Lis* is aangeboden, maar dat men zijn antwoord nog niet weet. Volgens den *Esperanza* zoekt men de heeren *Mon* en *Pidal* te bewegen, dat zij in het kabinet zitting nemen, en als dan zoude *Bos de Olona* als gezant naar Napels gaan. De *Heraldo* verzekert, dat noch de hertog noch de hertogin *van Montpensier* er aan dachten, Spanje in den tegenwoordigen tijd te bezoeken.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 1 *nov.* Als een bewijs van den spoed waarmede men bij onze regering, inzonderheid bij het departement van binnenlandsche zaken, arbeidt, kan worden bijgebragt, dat in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 30 *october* 1847, ingevolge de artikels 224 en 226 der grondwet, ingezonden zijn de verslagen over den staat van het onderwijs en het armwezen in het rijk *over den jare* 1845. Wat zullen die verslagen nu belangrijk zijn, en hoevele wetenswaardige bijzonderheden bevatten! (*H. B.*)

— De directie van het nieuwe weekblad, dat alhier het licht zal zien, onder den titel van: *Le Courrier de l'Amstel*, (vroeger *Aurora*,) heeft besloten dat de uitgave van het eerste nommer van dat blad moet verschoven worden tot 14 november aanstaande.

; dat het formaat van het blad zal worden vergroot; en dat dit eene ligte verhooging van den abonnements-prijs ten gevolge zal hebben, die nu op twee guldens per drie maanden zal worden gesteld.

— Men verzekert, dat binnen kort een aanvang zal gemaakt worden met de uitgave van een nieuw dagblad, onder den titel van HOLLAND, dat te Amsterdam driemaal 's weeks zal worden uitgegeven, ter verdediging der staatkundige beginselen van de behoudende partij. Reeds is een proefnommer onder de aandeelhouders verspreid.

Helder, 22 oct. Heden had alhier de begrafenis met militaire eerbewijzing plaats van den Hoog Edel Gestrengen heer *De Buys*, in leven ridder van de beide Koninklijke Nederlandsche Orden, schout-bij-nacht, directeur en kommandant der marine alhier. Zeer luisterrijk en indrukwekkend was deze plegtigheid, waarbij bijna alle te dezer plaatse aanwezige hoofd- en subalterne officieren der zee- en landmagt, de majoor der schutterij, de burgerlijke autoriteiten, de geestelijken der onderscheidene gezindheden, het personeel der ambtenaren van de marine en eene groote schare militairen en schepelingen assisteerden. Behalve het ceremonieel, bij de begrafenis van een' officier van zoo hoogen rang gebruikelijk, werd op het graf aan de nagedachtenis van den overledene welverdiende hulde toegebragt, door den Hoog Edel Gestrengen heer *Willinck*, kapitein ter zee en kommandant van Z. M. zeemagt, den Weleerwaarden heer *Ledeboer*, predikant bij de hervormde gemeente en den heer *Lohman*, commies bij de marine en zwager van den overledene. Ook moet het den verwanten en vrienden des afgestorvenen goed gedaan hebben te ontdekken, dat zoovele ingezetenen bij deze gelegenheid door uiterlijke blijken aan den dag legden, hoezeer zij den overledene hooge achting toedroegen en zijn verlies betreurden. De commissie met de regeling der plegtigheid belast, heeft eene moeijelijke taak te vervullen gehad en, met uitzondering der plaatsing van de burgerlijke autoriteiten, geestelijken enz., zich daarvan loffelijk gekweten. De plaatsing der gemelde heeren was ongelukkig uitgevallen, zoo zelfs, dat naar men verneemt, alleen de zucht om geen stoornis te verwekken, sommigen hunner heeft kunnen doen besluiten, zich dezelve te laten welgevallen. Ware men van het stelsel uitgegaan, dat allen die tot den overledene in dienstbetrekking stonden, moesten voorgaan, en de overige genoodigden moesten volgen; men had er misschien vrede mede gehad; maar nu men dit niet deed en overigens alles aan eene regeling naar waardigheid en rang deed denken, had men de plaatsing der burgerlijke bij de militaire autoriteiten mogen verwachten. In plaats daarvan, heeft men het plaatselijk bestuur als ook de geestelijken, den schoolopziener, enz., rang gegeven achter de klerken; maar vóór de kommandeurs van 's rijks werf. Wij mogen het niet ontveinzen, dat men de aanzienlijkste burgers, die niet uit pligtbesef maar enkel om eere te geven en belangstelling te toonen, verschenen waren, en al ware het alleen daarom wel eene eereplaats verdienden, op eene meer waardige wijze had behooren te onderscheiden. Nu is het te vreezen, dat de burgerlijke autoriteiten zich niet weder zullen wagen aan de rangregeling eener militaire begrafenis.

[illegible] Het adres der Staten-Generaal, in [illegible], dat morgen middag door eene deputatie, bestaande uit de leden van de beide Kamers, aan den Koning zal worden aangeboden, is, na de daarin gebragte veranderingen, thans woordelijk als volgt:

SIRE!

De vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk erkennen met een dankbaar gevoel het voorregt, dat zij Uwe Majesteit, bij het openen dezer zitting, hersteld van eene zorgwekkende ziekte, in hun midden hebben mogen ontvangen. Hartelijk wenschen wij, dat het der Voorzienigheid moge behagen, Uwe Majesteit bij eene voortdurende gezondheid te bewaren.

Wij hebben met genoegen vernomen, dat Nederland in goede verstandhouding met de andere mogendheden verkeert, en wij vertrouwen, dat die goede verstandhouding steeds gepaard gaat met de eerbiediging van onze regten, met het stiptelijk naleven van de gesloten traktaten.

Het welzijn van 's lands koloniën wekt steeds te regt de hoogste belangstelling der natie op. Wij hebben ons dus verheugd van U. M. te mogen vernemen, dat de rust aldaar ongestoord is gebleven.

Het vervangen van het bankpapier door silveren munt in Suriname voldoet aan eene sedert vele jaren erkende behoefte, en wij stellen ons de beste gevolgen voor van een doelmatig herstel van den geldsomloop in die kolonie.

Door bij voortduring reden van tevredenheid te geven, beantwoordt de zee- en landmagt aan de verwachtingen der natie, die steeds haren ijver en naauwgezette pligtsbetrachting blijft waarderen.

De uitbreiding van het corps marechaussee zal een dikwerf kenbaar gemaakt verlangen bevredigen, en wij zien met belangstelling het oogenblik te gemoet, waarop Uwe Majesteit het noodig zal oordeelen, onze medewerking in te roepen, om deze gewigtige zaak tot stand te brengen.

Wij verblijden ons, dat de mededeelingen van Uwe Majesteit, omtrent den staat van het onderwijs en de beoefening van kunsten en wetenschappen, omtrent handel, scheepvaart, landbouw en verdere takken van nijverheid, over het algemeen gunstig zijn.

Van den godsdienstigen zin van het Nederlandsche volk mogten wij verwachten, dat het gehoor zou geven aan de roepstem, die uitging van den troon, tot viering van eenen plegtigen biddag en van eenen dankdag voor den gezegenden oogst, die ons na twee bange jaren geschonken werd.

Wij hebben tevens reden, der Voorzienigheid dank te zeggen, dat wij, in weerwil van hooge waterstanden en zeevloeden, voor schade en onheilen bewaard bleven.

Met hooge belangstelling hebben wij vernomen, dat de toestand van 's rijks geldmiddelen gunstig is, en wij zien de nadere openingen daaromtrent te gemoet. Het vooruitzigt, dat nog in den loop dezer zitting een voorstel tot schuldvermindering zal kunnen worden gedaan, is geschikt om het openbaar crediet te bevestigen. Wij zouden ons gelukkig rekenen, indien eenmaal door eene wijziging van het stelsel van belastingen het lot der middelklasse kon worden verbeterd.

Het openen van nieuwe bronnen van volksbestaan is een onderwerp, dat de ernstige aandacht van Uwe Majesteit in eene hooge mate verdient. Kan de daarstelling van werken in verschillende oorden des rijks daartoe leiden, dan zal daardoor en voor het oogenblik en voor het vervolg aan vele handen nuttig werk worden verschaft. Wij hopen dat, ter bereiking van dat doel, middelen zullen kunnen worden beraamd, die in de bestaande omstandigheden aannemelijk zijn te achten.

Doordrongen van het besef der behoefte aan onderscheidene wettelijke voorzieningen, hebben wij met genoegen van Uwe Majesteit vernomen, dat belangrijke wets-ontwerpen nog in den loop dezer zitting aan onze beraadslagingen zullen onderworpen worden, en gaarne geven wij de verzekering dat wij die wets-ontwerpen met de meeste zorg zullen onderzoeken.

In eene vroegere rede was ons door Uwe Majesteit te kennen gegeven, dat zij niet aarzelen zou, zoodra de overtuiging der noodzakelijkheid van het wijzigen der grondwet bij dezelve zou gevestigd zijn, daarvan door een voorstel aan de Staten-Generaal te doen blijken.

Op de vervulling van die koninklijke belofte hebben wij gebouwd met volkomen vertrouwen. Met hartelijke blijdschap hebben wij de mededeeling ontvangen, dat Uwe Majesteit tot de overtuiging is gekomen, dat er noodzakelijkheid bestaat tot de wijziging van eenige bepalingen der grondwet.

Wij zijn overtuigd, dat Uwe Majesteit geene veranderingen schroomt, die geacht kunnen worden tot werkelijke, door de ondervinding aangewezene verbeteringen in het staatsbestuur te zullen leiden.

Dankbaar voor de gedane toezegging, zien wij dan ook met gerustheid de voordragt te gemoet van al die verbeteringen, die het waarachtig heil van Nederland kunnen bevorderen, welk heil gelijkelijk door Uwe Majesteit en door de Staten-Generaal wordt beoogd.

Uwe Majesteit voedt de hoop, dat de Staten-Generaal door een bedaard en volkomen overleg, het gewigtige werk van het wijzigen der grondwet tot een goed einde zullen helpen brengen. De Staten-Generaal, Sire! zullen dat vertrouwen niet beschamen.

Wij houden ons verzekerd, dat het Nederlandsche volk, door eendragt verbonden, steeds de ware vrijheid zoeken zal in liefde voor orde en in ontzag voor overheid en wet.

Moge de Almagtige Zijnen besten zegen schenken aan de gemeenschappelijke pogingen van Uwe Majesteit en van de Staten-Generaal tot bevordering van het heil van Nederland.

— Het nieuw aan de Tweede Kamer aangeboden *tweede* en *derde* boek van het Wetboek van Strafregt is verdeeld als volgt:

Het TWEEDE BOEK behelst *van de misdaden en wanbedrijven en derzelver straffen*. Het bevat *drie en twintig* titels, als:

I van misdaden en wanbedrijven tegen de rust en de veiligheid van den staat; II van feitelijke wederspannigheid tegen het openbaar gezag en van andere schending en miskenning van hetzelve; III van vereenigingen tot het plegen van misdrijven, mitsgaders van landlooperij en bedelarij; IV van ongeoorloofde vereenigingen en godsdienstoefeningen; V van wanbedrijf, begaan door het uitgeven en verspreiden van geschrift, beeld-, plaat-, prentwerk of afbeeldingen; VI van misdaden en wanbedrijven betreffende de uitoefening van staatsburgerlijke regten; VII van misdaden en wanbedrijven, betreffende den burgerlijken stand, het begraven en de begraafplaatsen; VIII van valschheid; IX van misdaden en wanbedrijven van ambtenaren; X van misdaden en wanbedrijven tegen het leven van personen; XI van feitelijke beleedigingen; XII van tweegevecht; XIII van misdaden en wanbedrijven tegen de persoonlijke vrijheid; XIV van dwang, geweld en bedreiging; XV van het te vondeling leggen en verlaten van kinderen en van het wegvoeren van minderjarigen en onder curatele gestelden; XVI van misdaden en wanbedrijven tegen de zeden; XVII van laster en hoon; XVIII van brandstichting, van het veroorzaken van overstrooming, en van vernieling en beschadiging van goederen; XIX van diefstal; XX van misbruik van vertrouwen, en van bedrog; XXI van misdaden en wanbedrijven, ter gelegenheid van faillissement, kennelijk onvermogen en surséance van betaling; XXII van wanbedrijven tot den handel en de nijverheid betrekkelijk; van speelbanken of dobbelhuizen en loterijen; en XXIII van het opruijen tot misdaden en wanbedrijven en tot ongehoorzaamheid aan de grondwet, de wetten en het openbaar gezag.

Het DERDE BOEK houdt slechts een enkelen titel in, ten opschrift voerende: *van overtredingen en derzelver straffen*.

— H. H. M. M. de Koning en Koningin hebben gisteren ten 1 ure een afscheids-bezoek afgelegd bij Z. K. H. prins *Alexander*, op diens buitenverblijf aan den Bezuidenhoutschen weg. Gisteren avond heeft Z. K. H. de prins *van Oranje* zijne beide broeders, de prinsen *Alexander* en *Hendrik* uitgeleide gedaan.

— Bij resolutie van 12 october jl. heeft de minister van financiën aan een der heeren arrondissements-directeurs te kennen gegeven, dat de *pezen* of *snaren*, vervaardigd uit *gutta percha*, alsmede deze grondstof zelve *in haren natuurlijken staat*, voor zooveel de toepassing van het tarief van regten betreft, moeten worden gerangschikt onder de goederen, in het tarief *niet bij name* genoemd.

— Dezelfde minister, gelezen hebbende eene missive van een der heeren arrondissements directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, betrekkelijk de berekeningen der opcenten op het inkomend regt der granen, met nationale of Russische schepen uit Rusland aangebragt, en de heffing der regten op de granen, — heeft, bij resolutie van 21 october jl., aan de daarbij betrokkene ambtenaren, onder anderen, te kennen gegeven:

Dat de opcenten steeds berekend moeten worden naar het bedrag der werkelijk verschuldigde regten in hoofdsom; dat is naar de som, die na aftrek der ingewilligde kortingen of verminderingen vorderbaar is, en dat mitsdien voor de granen, met Nederlandsche of Russische schepen uit Rusland aangebragt, de berekening der regten moet plaats hebben als volgt: bij voorbeeld, van *tarwe*; inkomend regt per last *f* 8,000; af korting *f* 2,00; blijft *f* 6,00; af het $\frac{1}{10}$ *f* 0,60; blijft *f* 5,40; opcenten *f* 0,70; te zamen *f* 6,10.

's *Gravenhage*, 1 nov. Men verzekert, dat het Z. M. den Koning dezer dagen zou behaagd hebben aan den heer *K. van Hulst*, boekdrukker te Kampen, die zich thans in de gevangenis te Zwolle bevindt, *gratie* te verleenen van den verderen strafstijd, dien hij nog, wegens het uitgeven in 1845 eener *Kritiek der Troonrede*, zou hebben moeten ondergaan.

Mengelwerk.

Varia.

's *Gravenhage*, — october.

Het verheugt mij, dat de redactie der *Arnhemsche Courant*, door in haar nommer van den 24sten dezer eenen brief van G. W. op te nemen, mij in de gelegenheid gesteld heeft om mijn artikel, 't welk in de courant van den 19den voorkwam, nader toe te lichten. De plaatsing toch van G. W.'s brief moet mij doen onderstellen, dat mijne bedoelde aanmerkingen nadere toelichting behoefden; waartoe anders den gemelden brief geplaatst?

Gelijk G. W. zelf zegt, handelde ik, in mijn artikel van den 19den, over de betrekkingen tusschen de oligarchie en *de zoogenaamde katholijke partij*. DE ZOOGENAAMDE KATHOLIJKE PARTIJ, welke ik volgender wijze omschreef: »*dat is de zodanige katholijken welke het meer te doen is om de bevordering hunner sekte-belangen, dan om die des staatswezens.*

Evenwel verliest G. W. later, in den loop van zijnen brief, volstrekt uit het oog dat ik *slechts* van die *zoogenaamde katholijke partij* spreek. Op andere katholijken zijn dus mijne redeneringen volstrekt niet toepasselijk. Even als eenige dagen vroeger het voorname orgaan der pauselijke regering, *Il Contemporaneo* deed, gewaagde ik *van de zoogenaamde katholijke partij*; en eveneens als het artikel van den *Contemporaneo* die partij in België verbitterde, welke het inzonderheid op het oog had, eveneens schijnen mijne aanmerkingen *dezelfde partij* in Nederland te hebben vergramd. Maar wat gaat dat G. W. aan, die zegt, te behooren tot de liberalen? Op wat grond werpt hij mij dan katholijken voor, bij voorbeeld, CHATEAUBRIAND, welke hij almede liberaal noemt? Van de zoodanigen, mijn waarde G. W., beweerde ik volstrekt niet, dat zij autocratisch gezind zijn! Gelief logisch te zijn, en in het oog te houden, dat ik slechts spreek *van de zoogenaamde katholijke partij*, van de katholijken ultra's, zoo gij wilt. Ik heb zulks uitdrukkelijk gezegd, en met aanhaling van het roomsche blad *Il Contemporaneo* gestaafd. Indien gij mij dus wilt wederleggen, zoo breek uwe lansen niet op molentjes, en schrijf mij geene meeningen toe, die mij volstrekt vreemd zijn. Zoo zegt gij, bij voorbeeld, ook: dat ik dwaal, *wanneer* »ik bij autocratie in het godsdienstige alleen aan de »katholijke kerk denk." Dit noemt men, in de logica, *de lana caprina* handelen; want bij autocratie in het godsdienstige denk ik *niet* alleen aan de katholijke kerk. Daar ik echter geene verhandeling schreef over de verschillende autocratiën in het godsdienstige, kwam het niet te pas dezelve op te sommen. Ik zeide slechts, dat autocratie in het staatkundige en autocratie in het godsdienstige zusters zijn. G. W. kan mijnentwege deze aanmerking ook toepassen op Rusland, waar de autocratie in het godsdienstige gevoerd wordt door het hoofd der Grieksche kerk.

Volstrekt onjuist — zegt wijders G. W. — volstrekt onjuist is mijne bewering: »dat de vijand van gods»dienstige hervorming steeds de vijand van staatkun»dige hervorming was." Eilieve, G. W.! hier neemt gij de vrijheid mijne woorden volstrekt om te keeren. Dat is toch wat erg! ik schreef: »*dat de vijand der staatkundige hervorming steeds de vijand der godsdienstige hervorming was.*" Met welk regt keert gij mijne woorden om? *Gij* behoort immers niet tot de jesuiten, die zich zulke vrijheden veroorloven?

Opregt zijn dus uwe aanhalingen niet; laat ons zien of gij *logischer* zijt, in uwe historische aanhalingen. Laat ons aannemen, wat gij goedvindt mij in den mond te leggen; laat ons aannemen ik hadde geschreven: »dat de vijand van godsdienstige her»vorming steeds de vijand van staatkundige hervor»ming was." Ten dien aanzien, zegt gij, »heeft de »geschiedenis talrijke bewijzen van het tegendeel." Welnu, noem dan *een vijand van godsdienstige hervorming*, die *geen* vijand van staatkundige hervorming was. Dit toch zou *het tegendeel* zijn der bewering, welke gij mij in den mond legt. Uwe bewijzen nu? »Waren zij protestanten de Zwitsers, toen zij het »Oostenrijksche juk hebben afgeschud?" Maar G. W.! G. W.! waar dwalen uwe gedachten? Of de Zwitsers toenmaals protestanten waren, wat zou dat afdoen? het geldt hier eenen *vijand van godsdienstige hervorming te noemen, die niet tevens een vijand van staatkundige hervorming was?* Hoe komt hier de Zwitsersche opstand tegen vreemde overheersching te pas? — Gij vervolgt: »Is niet de *Magna* »*Charta* aan het nog katholijke Engeland door eenen katholijken Koning geschonken?"

Ter zake, mijn waarde G. W., ter zake! Eilieve, was die katholijke Koning *een vijand van godsdienstige hervorming*? Tracht toch een weinig logischer te redeneren. — »Hoe verklaart" — gaat gij voort — »de schrijver de houding der liberalen »in Italië? Zijn die vurige voorstanders van her»vorming in het staatkundige plotseling protestanten »geworden?" Dat is al weder geenszins de vraag, goede G. W.! de vraag is, zijn die vurige voorstanders van hervorming in het staatkundige *vijanden van hervorming in het godsdienstige*? Willen de liberale Italianen, wil de politisch-hervormende paus geene hervormingen in de kerk? willen zij de daarin ingeslopen misbruiken behouden?

Immers, neen! Immers de paus, die een voorstander is van hervorming in het staatsbestuur, is *tevens* een voorstander van hervorming in de kerkelijke zaken; en zijn voorbeeld, wel verre van mijn gevoelen te weerleggen, *bekrachtigt het*. De vijand van politische hervormingen, het Oostenrijksche kabinet, is even weinig ingenomen met de hervormingen van den paus als met die van den souverein der Romeinsche staten. Waar vindt de hervormende PIUS IX den meesten bijval? is het bij de autokratische of wel bij de constitutionele hoven?

Gij zegt: »Pruissen, Denemarken en andere staten zijn daar, om te doen zien hoe goed het protestantisme zich bij de staatkundige autocratie bevindt." Ik antwoord: Vooreerst heerscht er »in Pruissen en Denemarken en andere staten" veel meer politische vrijheid dan »in Oostenrijk, Sardinië en andere landen;" ten tweede is de natie in Pruissen en Denemarken zoo weinig autocratisch gezind, dat reeds voor meer dan dertig jaren de koning van Pruissen het noodig achtte vrijzinnige instellingen te beloven. Bekent Pruissen eenmaal zijne constitutie, dan zal men zien of de constitutionele regeringsvorm er even onvruchtbaar zijn zal, als, bij voorbeeld, in het katholijke Spanje, het katholijke Portugal.

En nu, G. W., wat u het meest schijnt te hebben verbolgen: mijne vraag: »als de katholijke geeste»lijkheid, met een jesuitische bisschop aan het hoofd, »zich in het spel mengt, behooren dan de protes»tantsche leeraars neutraal te blijven?" Zoo hadt gij, dunkt mij, verstandiger gedaan, mijn antwoord af te wachten op uw wedervraag: »Wat meent de »schrijver met *jesuitischen bisschop?*" alvorens mij »*nonsens*" toe te schrijven en uwe bisschoppen de revue te laten passeren, om uit te vinden wien ik bedoelde. Ik bedoelde, gelijk gij eindelijk zelf besluit, beleefde, logische en geschiedkundige G. W., ik bedoelde uwen bisschop van GERRA, die reeds dezen zomer door een correspondent uit 's Hertogenbosch aan de *Arnhemsche Courant* werd aangeduid als het hoofd der jesuitische partij. Terwijl ik wel niet zal behoeven te zeggen, dat ik door de uitdrukking van *jesuitische bisschop* geenszins versta *bisschop der jesuiten*, maar blootelijk *bisschop aan jesuitische gevoelens toegedaan*. Dat ik wijders de protestantsche leeraars zou hebben opgeroepen *om zich aan het hoofd te stellen van de partij der vooruitgang*, dit is wederom eene geheel phantastische opvatting mijner woorden, even opregt als de boven vermelde citatie. Ik heb de protestantsche leeraars geenszins opgeroepen *om zich aan het hoofd te stellen van de partij der vooruitgang*. Ik heb blootelijk gevraagd: »als de katholijke geestelijkheid, met »eenen jesuitischen bisschop aan het hoofd, zich »in het spel mengt, behooren dan de protestantsche »leeraars *neutraal te blijven.*" NIET NEUTRAAL BLIJVEN, mijn opregten G. W., en ZICH AAN HET HOOFD STELLEN zijn geen synonieme uitdrukkingen.

Eindelijk nu, wat uwe vermaning betreft: »Dat »dan allen, protestanten en katholijken, zich aan»sluiten aan de zaak der staatkundige hervorming," zoo zeg ik: *fiat, fiat!* Doch ik voeg er bij: doch bijaldien de katholijken, gelijk in de Tweede Kamer de heeren LUYBEN, ROMME, GOUVERNEUR, MUTSAERS, SASSE VAN YSSELT, CORNELI, WEICHS DE WENNE, BEERENBROEK de vroeger door hen beledene gevoelens van staatkundige hervorming verloochenen, indien de staten van Noord-Braband en Limburg uitsluitend ministeriële vertegenwoordigers in de Kamer zenden, die ons met uitmergelende belastingen en een autocratisch bestuur helpen belasten, alleenlijk omdat de regering hunne katolische wenschen bevredigd; indien de katholische leden van stedelijke raden gemeene zaak maken met de zelfzuchtige oligarchie; *laat dan de protestantsche partij, dat is:* de zoodanige protestanten welke het meer te doen is om de bevordering hunner secte-belangen, dan om die des staatswezens, bedenken, dat daar, waar hunne burgerlijke vrijheid wordt belaagd, hunne godsdienstige vrijheid ook aldra belaagd zal worden, laten zij zich aan de constitutionele partij aansluiten, en met dezelve een verbond aangaan ter bestrijding van de coalitie der regering met de katholijke of »zoogenaamde katholijke" partij. Laten zij waken, alvorens hen de nacht overvalt. Laten zij zich niet in slaap laten wiegen door vredezangen. Laten zij met hen zijn G. W. en consorten vragen:

Waarom hebben een LUYBEN, ROMME, MUTSAERS, GOUVERNEUR, SASSE VAN YSSELT, CORNELI, WEICHS DE WENNE, BEERENBROEK, hunne voormalige vrijzinnige gevoelens verloochend? Waarom stemmen zij thans ten voordeele des bestuurs? Waarom zien zij zich gesteund door de provinciale staten van Noord-Braband en Limburg, door de katholijke kiezers van Amsterdam?

Wat hebben wij, vraag ik, wat hebben wij er aan of G. W. en eenige andere katholijken vrijzinnigen vooruitgang willen? wat hebben wij daaraan bijaldien katholijke kiezers en katholijke staten en katholijke leden der Kamer zich eenparig scharen aan de zijde des Behouds?

Tegen de coalitie kan niets ons helpen dan een protestantsch verbond. Met wenschen en redeneringen van eenige weinigen lacht de regering; de stem der massa's vindt meer toegang tot hare overtuiging. Ook dit is eene waarheid, door de geschiedenis geleerd.

Advertentiën.

Heden overleed tot mijne bittere smart [...] teeder geliefde Echtgenoot *CARL ALBE[...] THIEME*, na eene langdurige ongesteldhe[id] in den ouderdom van ruim 54 jaar. Wat [...] en de mijnen aan hem verliezen, zullen [...] het beste beseffen, die hem in zijn werkz[aam] leven gekend hebben.

Arnhem, 30 October 1847.

G. A. VAN DEN BERG[...]
Wed. *C. A. THIEME*

Op uitdrukkelijk verlangen van den overle[dene] zal er geen uiterlijk teeken van rouw worden a[an]genomen.

Houtverkooping.

De Notaris *VAN ELSBROEK*, [te] *Nijmegen*, zal, op Vrijdag den 12den N[o]vember 1847, des voormiddags ten 10 u[ur] ten huize van den Heer *BROEKMA[N]* aan den *Teersdijk*, verkoopen:

Ongeveer 46 perceelen EIKENBOOMEN, waaro[n]der geschikt voor MOLENASSEN, TENDERS, BERGROEDEN, zwaar TIMMERHOUT en OPLEGGERS, staande op den Bouwhof *den Hogenbroek* onder *Wijchen*, waarvan de aanwijzing door de[n] Pachter zal gedaan worden.

Advertentie.

Op Zaturdag den zesden November aanstaande e[n] zoo noodig, op volgende dagen, telkens te beginne[n] des voormiddags ten negen ure, zal, ten huize va[n] *HENDRIK JONKER*, in het Dorp *Epe*, teg[en] gereede betaling, verkocht worden:

Eenige in executoriaal beslag genomen ROEREND[E] GOEDEREN, als STOELEN, TAFELS, SPIEGELS e[n] SCHILDERIJEN, BEDDEN MET TOEBEHOOREN, LEDIKANTEN, KABINETTEN en LADETAFELS, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER- en AARDEWERK, MELK-, DEEL- en BOUWGEREEDSCHAPPEN; een PAARD, RUNDVEE en VARKENS; ONGEDORSCHTE ROGGE, BOEKWEIT en HAVER; een partij HOOI en STROO; GEZAAGD HOUT en BRAN[D]HOUT, oud en nieuw IJZER en wat verder ten da[ge] der Verkoop zal worden aangeboden.

Hetgeen certificeert
H. WIJNBERGEN
Deurwaarder.

† † † De Ondergeteekenden, als daartoe b[ij] acte voor den Heer Notaris Mr. *W. H. TAAIJ*, te *Arnhem*, en getuigen, o[p] den 28sten October 1847 verleden, door de Crediteuren van den Heer Mr. [illegible] en Vrouwe *R. M. L. E. BOURICIUS*, Echtgenooten, thans wonende te *Utrecht*, speciaal gecommiteerd, — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij de REKENING EN VERANTWOORDING betreffende het beheer over en de liquidatie van den boedel van genoemden Heer en Vrouwe *BOURICIUS*, gelijk die op gemelden 28sten October 1847 door de Heeren Mr. *J. T. H. NEDERMEIJER RIDDER VAN ROSENTHAL* en Mr. *J. W. SCHIFF*, Advocaten, wonende te *Arnhem*, als Liquidateuren, ter Vergadering dier Crediteuren is afgelegd, en door die Crediteuren, met uitzondering alleen van den Heer Mr. *L. G. BOURICIUS*, te *Utrecht*, *met eenparige stemmen*, *volledig* en *zonder eenige reserve* is goedgekeurd; — met die Heeren Liquidateuren hebben in geschrift gebragt, en daarbij namens hunne lastgevers die Heeren Liquidateuren van alle verdere verantwoording ontheven; — ten gevolge waarvan alsnu het batig saldo dier rekening bij delegatie, ter beschikking voor de Crediteuren, elk voor zijn geregt aandeel, is gesteld.

Zij vermeenen de tolk te zijn van het gevoelen hunner lastgevers, door van deze gelegenheid gebruik te maken, om namens dezelven de voornoemde Heeren Liquidateuren hunnen opregten dank te betuigen voor den ijver en de belangstelling, waarmede zij hunne moeijelijke taak hebben ten einde gebragt.

Arnhem, den 29sten October 1847.

Mr. *G. EVERTS PPz.*
Mr. *J. U. DE KEMPENAER.*
C. F. TROOST.

† † † Zij die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer *D. W. VOORTMAN*, te *Zutphen*, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen aan den Heer *D. D. MOLL* aldaar.

Wij hebben de eer aan onze begunstigers te berigten, dat wij heden van *Parijs* ontvangen hebben de NIEUWSTE MODELLEN voor DAMES-HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES en MANTELS, benevens eene groote sortering CHALS en CHAL-LONGS en andere NIEUWIGHEDEN voor dit saisoen.

Arnhem, den 2den November 1847.

BAHLMANN & COMP.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 2 Nov. 1 El 3 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij de Wed. C. A. THIEME.